

Dreptul

9 771 857 31 850 1

ISSN 1857-3185

VINERI

31 ianuarie

2014

Anul XIII

nr. 4 (503)

8 pagini – 4 lei

Saptaminal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și
Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: *Irina BUREA, Lilia DUMINICA*

Jurist: *Vitalie MODRÎNGĂ*

Redactor-stilizator: *Corina BERZOI*

Asistență computerizată: *Maria BONDARI*

Contabila: *Maria JOSANU*

 Grupul de lucru privind reformarea Procuraturii s-a întrunit în ședințe de activitate pag. 3

 Avocatul parlamentar Anatolie Munteanu și viceministrul Sănătății Mihai Ciocanu au discutat despre asigurarea respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie pag. 4

 Retrospectivă: Delegația Comisiei de la Veneția în vizită la Chișinău pag. 5

Țările grupului de la Vișegrad vor acorda Moldovei ajutor în procesul de integrare europeană

„Țările grupului de la Vișegrad vor acorda Moldovei ajutor în procesul de integrare europeană”, a declarat adjunctul secretarului de stat, directorul politic al MAE al Ungariei, Szabolcs Takacs.

În cadrul unei conferințe de finalizare a vizitei în Moldova a directorilor politici ai Ministerelor Afacerilor Externe din Cehia, Slovacia, Polonia și Ungaria, acesta a apreciat înalt acțiunile Moldovei.

„Am avut numeroase întreveneri la Chișinău, Tiraspol și Comrat, în cadrul cărora au fost enunțate diverse puncte de vedere și opinii. Dar am observat că autoritățile dispun de voință politică pentru a continua cursul integrării politice. Este un aspect foarte important. Sîntem dispuși să acordăm ajutor în acest proces complicat, să ajutăm Moldova să

evite greșelile pe care le-au admis țările noastre”, a spus diplomatul ungar.

Europeană. „Țările noastre sînt amplasate în centrul Europei. Sîntem interesați ca

În același timp, vom depune toate eforturile pentru ca Moldova, în anul curent, să

semneze Acordul de Asociere și să obțină liberalizarea regimului de vize cu țările Acordului Schengen. Libertatea circulației este una dintre bazele libertății în UE. Cetățenii Moldovei merită să beneficieze de toate libertățile de care se folosesc cetățenii UE”, a declarat S. Takacs.

De asemenea, oficialul ungar a menționat că, conflictul transnistrean nu trebuie să fie un obstacol în calea europeană a Moldovei.

„Dimpotrivă, locuitorii regiunii transnistrene, ca și

populația Găgăuziei și altor raioane ale Moldovei, trebuie să se folosească de toate beneficiile pe care le oferă integrarea europeană. Este vorba și despre implementarea Acordului de Asociere, inclusiv Zona de Liber Schimb (DCFTA) pe tot teritoriul. Cu siguranță, susținem suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova”, a declarat diplomatul.

Acesta a comunicat că în februarie ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene Natalia Gherman va participa, la Bruxelles, la ședința clubului „prieteniilor Moldovei”, în cadrul căreia un rol activ revine țărilor grupului de la Vișegrad. Directorul politic al MAE al Slovaciei, Liubomir Rehak,

a declarat că în cadrul vizitei la Chișinău a fost discutată agenda de colaborare între Moldova și țările grupului de la Vișegrad.

„Anul acesta urmează o agendă foarte intensă. Am discutat măsuri concrete, care trebuie să fie întreprinse în comun pentru a implementa în Moldova reformele preconizate. Este foarte important nu doar de adoptat legile, corespunzătoare standardelor europene, dar și de făcut ca pe măsura apropiării la aceste standarde oamenii să simtă îmbunătățirea calității vieții. Aceasta este principala condiție pentru ca după semnarea în 2014 a Acordului de Asociere, cursul european al Republicii Moldova să devină ireversibil”, a subliniat L. Rehak.

Oficialul a menționat că în anul curent grupul de la Vișegrad serbează două jubilee: 15 ani de la fondare și 10 ani din momentul aderării celor patru țări la Uniunea

această regiune să fie o zonă a stabilității și prosperării. Ne preocupă situația din Ucraina și sîntem dispuși să acordăm ajutor pentru depășirea crizei din această țară.

Ridicarea vizelor pentru moldoveni va fi votată pe 12 februarie în Comisia Europeană

Comisia Europeană va vota, pe 12 februarie, ridicarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova, urmînd ca, în martie, să fie votată în plenul Parlamentului European. Declarația a fost făcută de eurodeputatul Marian Jean Marinescu, raportor pentru Republica Moldova în problema ridicării vizelor din partea grupului Partidului Popular European din Parlamentul European.

„Acesta este programul final. Aici scrie vot în Comisie pe 12 februarie și vot în plenară în martie. Dar am discutat, și dacă nu sînt amendamente, s-ar putea să votăm luni, 3 februarie, la Strasbourg, în Comisie”, a mai declarat Marian Jean Marinescu.

Potrivit oficialului, după votul din Parlamentul European, decizia va fi publicată în Monitorul Oficial și va intra în vigoare în decurs de 20 de zile. „Regimul liberalizat de vize pentru Republica Moldova reprezintă unul dintre rezultatele palpabile la care au lucrat eurodeputații români”, a mai precizat Marian Jean Marinescu.

În același timp, comisarul european pentru Extindere și Politică de Vecinătate, Ștefan Füle, a dat asigurări, în timpul unei vizite la Chișinău, că nu există motive pentru depășirea perioadei alegerilor europene în procesul de liberalizare a vizelor.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ Flash

În Moldova ar putea fi instituită o medalie specială pentru participanții la misiuni de pacificare

În Moldova ar putea fi instituită o medalie specială pentru participanții misiunilor de pacificare – „Crucea pentru misiunile de pacificare peste hotare”.

Inițiativa de instituire a acesteia aparține președintelui Uniunii Veteranilor Războiului din Afganistan din Republica Moldova, deputatului din partea Partidului Comuniștilor, de opoziție, Mihail Mocan. Acordarea acesteia este preconizată, în special pentru veteranii războiului din Afganistan, circa 9 mii (în total, la războiul din Afganistan au participat 12,5 mii de persoane originare din Moldova – „I”). Închinarea este planificată pentru ziua de 15 februarie, în ziua celei de-a 25-a aniversări de la retragerea trupelor sovietice din Afganistan.

Potrivit proiectului de lege, urmează a fi confecționate 11 mii de medalii, cheltuielile pentru care vor constitui peste 2,4 milioane de lei. Medalia va reprezenta o cruce de argint cu brațe egale și, în mijloc, blazonul Moldovei pe un fundal albastru.

Crucea, de asemenea, poate fi înmănată participanților la cele patru contingente de pacificare din Irak (în 2003-2008 printre acestea au trecut circa 200 de militari), precum și persoanelor care în perioada sovietică și-au satisfăcut serviciul militar în zonele „fierbinți” (Angola, Vietnam, Egipt).

Noi reguli de admitere în universități

Noi reguli pentru doritorii de a-și face studiile în universitățile din Moldova. Ministerul Educației propune câteva modificări de procedură. Conform acestora, nu se va mai face distincția între mediul rural/urban și limbă de instruire la admitere, potrivit unui comunicat emis de Ministerul Educației.

Tradițional, va fi menținută cota de 15 la sută din numărul total de locuri prevăzute în planul de admitere cu finanțare bugetară pentru anumite categorii defavorizate de candidați. Prioritate se va acorda copiilor orfani și celor rămași fără îngrijirea părinților cu statut de copil orfan și copiilor cu gradul de dizabilitate sever sau accentuat.

Admiterea pentru Ciclu I și Ciclu II urmează să se desfășoare în perioada 21 iulie - 31 august 2014. Instituțiile de învățământ superior vor putea decide singure care va fi timpul de depunere a cererilor, desfășurarea probelor, prezentarea dosarelor în original, afișarea rezultatelor finale de înmatriculare. Pentru sesiunea de anul acesta, elevii vorbitori de altă limbă decât română nu vor fi divizați de restul. Formarea grupelor de instruire în altă limbă se va face în funcție de numărul solicitărilor și locurilor planificate. Doritorii vor menționa limba de studiu în formularele de aplicare. Regula prin care candidații vor putea să se înscrie, concomitent, la mai multe instituții sau specialități rămâne în vigoare și în acest an.

Modificările urmează să fie aprobate la Colegiul Ministerului Educației.

Extremismul ar putea fi pedepsit penal. Cei care îl vor promova riscă amenzi de zeci de mii de lei și chiar închisoare

Extremismul ar putea fi pedepsit penal. Un proiect de lege ce urmează să completeze Codul penal va fi examinat în curând de Guvern. Documentul a fost elaborat de Ministerul Justiției la propunerea Serviciului de Informații.

Potrivit proiectului de lege, persoanele fizice care vor adera, în calitate de membru, la o organizație extremistă se vor alege cu o amendă de până la 14 000 de lei sau închisoare de până la trei ani. Persoanele juridice riscă însă, amenzi de până la 100 000 de lei.

De asemenea, cei care vor crea și conduce o organizație extremistă vor fi sancționați cu până la 20 000 de lei sau cu închisoare de până la cinci ani. Amenzile pentru persoanele juridice se vor ridica până la 140 000 de lei.

Vor fi pedepsiți și cei care vor răspîndi și utiliza materiale ce pot avea caracter extremist. Astfel, amenzile pentru persoanele fizice vor fi de până la 14 000 de lei sau închisoare de până la un an, iar cele juridice riscă amenzi similare altor sancțiuni.

Propagarea ideologiei naziste, rasiste sau xenofobe și răspîndirea simbolurilor acestora va fi sancționată cu până la 10 000 de lei sau închisoare de până la trei ani, iar persoanele juridice riscă amenzi de până la 140 de mii de lei. O lege care interzice extremismul în Republica Moldova a fost aprobată încă în 2003. Documentul nu prevede însă și sancțiuni.

29 ianuarie – Ziua Lucrătorului Procuraturii

Mesaj de felicitare

Consiliul Superior al Magistraturii adresează tuturor colaboratorilor Procuraturii cele mai sincere felicitări cu ocazia Zilei Lucrătorului Procuraturii, care, devenind o bună și trainică tradiție, s-a înscris temeinic în calendarul sărbătorilor profesionale.

Pentru cei aflați în serviciul acestei instituții fundamentale în stat, ziua - 29 ianuarie reprezintă un prilej de a rezuma calea parcursă, dar și de a privi cu mai multă încredere în viitor.

De eficiența activității procurorilor depinde atât siguranța societății, cât și creșterea integrității și credibilității sistemului juridic național. Totodată, competența, rigoarea și punctualitatea pe care le manifestă procurorul în cadrul ședințelor de judecată, facilitează implementarea norme-

lor de conduită pentru toți participanții la proces.

Înaltul profesionalism, abnegația, principialitatea și devotamentul cauzei sînt acele calități profesionale pe care le întrunesc procurorii exercitîndu-și atribuțiile lor în scopul asigurării ordinii de drept.

Cu ocazia acestei sărbători frumoase, Consiliul Superior al Magistraturii exprimă mulțumiri și înaltă apreciere celor care activează în organele Procuraturii. Vă adresăm cele mai frumoase urări de bine, dorindu-Vă mari realizări în plan profesional, împlinirea tuturor aspirațiilor, sănătate, prosperitate și bucurii în familiile Dumneavoastră!

Cu înaltă considerațiune,

Dumitru VISTERNICIAN,
Președinte interimar al
Consiliului Superior al Magistraturii

Angajații penitenciarelor din Transnistria cer taxe neoficiale pentru diverse servicii. Ce spun avocații parlamentari

Închisoarea reprezintă o pedeapsă și pentru familia deținutului, rămasă în libertate. Se întâmplă în regiunea transnistreană, unde angajații acestor instituții cer taxe neoficiale pentru mai multe servicii care, deseori, contravin legii sau ar trebui să fie oferite gratuit. Sînt concluziile unei investigații efectuate, recent, de Asociația „Promo-LEX”.

Experții „Promo-LEX” spun că schema de percepere a taxelor în penitenciare este cunoscută, inclusiv de administrația de la Tiraspol. „Taxele pentru aceste favoruri sînt diferite, dar depășesc sumele de 100 de dolari. Bani ajung și la judecători, milițieni, avocați și gardieni. Dacă cei care își ispășesc pedeapsa nu vor apela la astfel de servicii sînt deținuți în condiții foarte proaste, alimentația le este foarte săracă”, a

menționat avocatul Asociației „Promo-LEX”, Vadim Vieru.

Avocații parlamentari susțin că mai mulți condamnați din regiune li s-au plîns de condiții inumane de detenție și că sînt taxați la fiecare pas.

„Atunci cînd reprezentantul unui sistem chiar nerecunoscut pretinde bunuri sau favoruri pentru exercitarea sau neexercitarea unor lucruri, aceste acțiuni se încadrează perfect în normele penale”, a spus avocatul parlamentar Anatolie Munteanu.

Ruda unui deținut din regiunea transnistreană susține că este nevoită să dea sute de dolari în fiecare lună: „Suma este diferită, în funcție de mărimea coletului. Taxa poate fi de 35 și chiar 50 de dolari. În preajma fiecărui penitenciar sînt persoane speciale, care facilitează

transmiterea lor. Bani sînt oferți pentru ca produsele alimentare să ajungă la destinatar”.

Rudele deținuților strîng bani și pentru diferite cadouri oferite șefilor penitenciarelor. „Se transmite mobilă, calculatoare, televizoare. Acestea sînt cadouri pentru șefii penitenciarelor. Întreținerea unui deținut în penitenciar costă mai mult decît bugetul familiei din libertate”, a spus o persoană.

Misiunea OSCE în Moldova susține că monitorizează situația din penitenciarele transnistrene, dar a refuzat să ofere mai multe detalii. Cel mai recent raport al unui expert ONU privind drepturile omului în stînga Nistrului arată că una dintre cele mai grave probleme ale condamnaților de aici ține de condițiile proaste de detenție.

Igor Corman: Asigurarea drepturilor copilului trebuie să se regăsească printre prioritățile planului național de implementare a Agendei de Asociere cu UE

Președintele Parlamentului Igor Corman pledează pentru continuarea eforturilor de perfecționare a cadrului legislativ referitor la protecția copilului, politicile sociale în domeniu și accesul echitabil la educație. Declarația a fost făcută de șeful Legislativului în cadrul întrevederii cu reprezentantul UNICEF în Republica Moldova, Nune Mangasaryan.

Speakerul a dat asigurări că Parlamentul Republicii Moldova va acorda și în continuare o atenție deosebită perfecționării

cadrului legislativ referitor la protecția copilului, și a solicitat de elaborare a Agendei de Asociere cu UE.

Referindu-se la protejarea copiilor cu dizabilități și integrarea lor în societate, Igor Corman a specificat importanța dezvoltării unei culturi sociale a activităților caritabile. „Este datoria fiecăruia dintre noi, ca prin exemplul propriu, să dezvoltăm această cultură la nivel de țară și să nu așteptăm soluționarea problemelor prin donații din partea partenerilor europeni. Trebuie să educăm, în fiecare dintre noi, o cultură a filantropiei”, a spus președintele Legislativului.

La rîndul său, reprezentantul UNICEF în Republica Moldova, Nune Mangasaryan, a apreciat atitudinea proactivă a autorităților în apărarea drepturilor copilului, asigurarea protecției sociale și promovarea justiției pentru copii. „Republica Moldova este unica țară din cadrul Parteneriatului Estic, care, în textul Acordului de Asociere cu UE, are un capitol dedicat drepturilor copilului. Exemplul Republicii Moldova ar trebui să fie promovat nu doar în statele din cadrul Parteneriatului Estic, dar și la nivelul UE”, a subliniat oficialul.

Direcția Comunicare și Relații Publice a Parlamentului Republicii Moldova

Șoferii care încalcă Regulamentul circulației rutiere vor fi pasibili de pedeapsa cu închisoarea!

Șoferii vor primi amenzi mai mari și chiar zile de arest pentru unele încălcări ale Regulamentului circulației rutiere. Ministerul Afacerilor Interne a pregătit un nou proiect de modificare a Codului contravențional.

Potrivit proiectului, șoferii care vor fi prinși de poliție în timp ce conduc fără permis vor fi privați de dreptul de a obține acest document timp de un an.

Dacă limita de viteză va fi depășită cu 30 și mai mulți kilometri la oră, șoferul va fi lipsit de permisul de conducere.

Totodată, vor fi prevăzute amenzi în cazul în care sistemul de monitorizare video din Capitală va constata că a fost

depășită limita de viteză la deplasarea de la o cameră video pînă la alta!

Documentul prevede amenzi și pentru conducerea mijloacelor de transport cu volanul în dreapta pe timp de noapte, lipsa scaunului pentru copii sau încălcarea regulilor la trecerea căii ferate. Și conducătorii care nu vor ceda trecerea pietonilor și bicicliștilor vor fi pedepsiți cu amenzi. Pentru unele nereguli, autoritățile au prevăzut și zile de arest.

„Persoana a comis contravenția, se constată contravenția, i se aplică amendă. Dar să zicem că nu are permis de conducere, îi aplicăm doar o amendă și atîta tot, iar el manifestă un comportament obraznic. În situația respectivă,

s-a propus arestul”, a menționat șeful Direcției Juridice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne Viorel Cernăuțeanu.

Proiectul stabilește și cadrul legal pentru camerele de supraveghere instalate prin oraș. Unii șoferi sînt de acord cu inițiativa Ministerului de Interne, alții însă consideră că pedepsele sînt prea dure.

Proiectul de modificare a Regulamentului circulației rutiere va fi discutat la ședința Guvernului, după care va ajunge în Parlament. Anul trecut, în țară, au fost înregistrate peste 2600 de accidente rutiere, soldate cu 295 de morți și peste 3200 de răniți.

Grupul de lucru privind reformarea Procuraturii s-a întrunit în ședințe de activitate

Grupul de lucru privind reformarea Procuraturii, condus de vicepreședintele Legislativului Andrian Candu, își desfășoară activitatea din plin. Astfel, în anul acesta, au avut loc câteva ședințe deja.

În cadrul primei întruniri, la care au participat ministrul Justiției Oleg Efrim și procurorul general Corneliu Gurin, au fost prezentați cei 22 de membri ai grupului de lucru, din care fac parte deputați din toate fracțiunile parlamentare, inclusiv din opoziție, reprezentanți ai Procuraturii Generale și Ministerului Justiției, ai societății civile și mediului academic, precizează Direcția Comunicare și Relații Publice a Parlamentului Republicii Moldova.

Potrivit vicepreședintelui Parlamentului, grupul de lucru își propune să identifice soluții pentru edificarea unui sector al justiției eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului. Andrian Candu a dat asigu-

rări că activitatea grupului de lucru va fi una transparentă, iar opinia publică va fi informată veridic și la timp despre transformările menite

În urma consultărilor și dezbaterilor care vor avea loc, grupul de lucru va propune conceptul definitiv al reformei Procuraturii, care va

pei și respectiv cu cei ai Comisiei de la Veneția. Opinia Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept, asupra reformei Procuraturii, va fi expusă în luna martie curent.

Ministrul Justiției Oleg Efrim și procurorul general Corneliu Gurin au salutat modificările legislative adoptate de Parlament pentru implementarea reformelor în justiție în vederea ajustării cadrului legislativ existent.

În alocuțiunea sa, Corneliu Gurin a precizat că funcționarea acestui grup de lucru reprezintă o nouă etapă în procesul complex de revizuire a rolului Procuraturii și de reformare a instituției.

La rîndul său, directorul Centrului de Resurse Juridice, Vladislav Gribincea, președintele grupului de lucru creat de Ministerul Justiției și Procuratura Generală a prezentat conceptul de reformare a Procuraturii: consolidarea profesionalismului și a independenței.

Totodată, grupul de lucru privind reforma Procuraturii își va continua activitatea într-un ritm mai accelerat, a subliniat A. Candu, astfel

ca pînă la sfîrșitul lunii februarie să fie definitivat conceptul de reformă. La fel, ținînd cont de faptul că există diverse opinii, ale societății civile, experților, corpului de deputați, cu privire la conceptul de reformare vizat, se va încerca să se găsească compromisuri și să se meargă înainte cît mai eficient.

„Intenționăm ca la mijlocul sau sfîrșitul lunii februarie să avem definitivat acest concept pe care noi am putea să-l aprobăm prin hotărîre de Parlament, ca din el să vină propunerile de modificare a legislației”, a menționat A. Candu.

Precizăm că, la ce-a de-a doua ședință a grupului de lucru respectiv au fost abordate subiecte ce vizează Procuratura municipiului Chișinău, dar și locul și rolul Procuraturii Generale.

Grupul de lucru privind reformarea Procuraturii a fost creat în 2013, cu scopul de a sistematiza, dezbată și definitivă propunerile pe marginea proiectului conceptului de reformare a Procuraturii și a elabora inițiativele de modificare a legislației ce vizează activitatea Procuraturii.

Lilia Dumnică

să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

„Ne propunem ca activitatea acestui format de lucru să fie una cît mai eficientă, iar rezultatele să fie cele pe care le așteaptă întreaga țară, mediul de specialitate și partenerii noștri de dezvoltare”, a precizat Andrian Candu.

fi dezbătut cu societatea civilă, ca mai apoi să fie votat în Parlament. De asemenea, va fi înaintat și un plan de implementare a conceptului de reformare a Procuraturii, inclusiv modificări și completări ale legislației. Andrian Candu a subliniat că acest concept va fi consultat și cu experții de la Consiliul Euro-

Consiliul Superior al Procurorilor și-a început activitatea, adoptînd decizii importante

Consiliul Superior al Procurorilor (CSP), convocat în ședință recent, a adoptat mai multe decizii vizînd activitatea Procuraturii și a organelor de autoadministrare a procurorilor. Membrii CSP au examinat informațiile Procurorului Anticorupție și au decis suspendarea din funcție a doi procurori, unul din Ocnița și altul din Florești, învinuiți de comiterea actelor de corupție. Cei doi procurori au fost reținuți în flagrant săp-tămîna trecută, în cadrul unor cauze penale declanșate de Procurorul General Corneliu Gurin. Procurorii anticorupție le-au înaintat învinuirea celor doi bănuți, aceștia fiind cercetați în stare de arest.

În cadrul ședinței Consiliului au fost examinate chestiuni vizînd activitatea organelor de autoadministrare. Astfel, în funcție de secretar al Consiliului Superior al Procurorilor a fost aleasă Irina Vîrlan, procuror al Secției investigații financiar-economice a Procu-

raturii Generale, care a exercitat funcțiile de secretariat și în cadrul fostei componente a CSP.

De asemenea, CSP a numit doi profesori titulari în drept, în calitate de membri în noua componentă a Colegiului de Calificare a Procurorilor. Prin unanimitate de voturi, în funcția de membri ai Colegiului de Calificare au fost numiți: Adriana Eșanu, doctor în drept, con-

ferențiar universitar, Catedra Drept Penal și Criminologie a USM, formator în cadrul

Școlii de Jurisprudență a USM, profesor în cadrul

Institutului Național al Justiției, și Ion Căpățînă, lector la Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova, membru al Uniunii Jurisților din Moldova.

În cadrul ședinței CSP au fost examinate propunerile de stimulare a procurorilor, înaintate ca urmare a evaluării activității anuale și în legătură cu Ziua Lucrătorului Procuraturii. Au fost adoptate și alte hotărîri, toate deciziile urmînd a fi plasate pe site-ul Procuraturii (secțiunea „Consiliul Superior al Procurorilor”, linkul „Hotărîri”).

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

S-a încheiat procesul de constituire a organelor de autoadministrare a procurorilor

Al treilea organ de autoadministrare al procurorilor și-a început activitatea, finalizînd astfel etapa constituirii noilor organe de autoadministrare a procurorilor. Convocat în noua componentă, Colegiul de Calificare al Procurorilor (CCP) a examinat chestiuni privind organizarea activității în noul mandat de 4 ani.

Prezenți la ședința de constituire, Procurorul General Corneliu Gurin și președintele Consiliului Superior al Procurorilor Mircea Roșioru i-au felicitat pe membrii noi aleși ai CCP și le-au dorit succes în îndeplinirea sarcinilor complexe ce le

revin, bazate pe principiile corectitudinii, legalității și meritocrației.

Colegiul de Calificare este instituit pe lîngă Consiliul Superior al

Procurorilor și are drept scop promovarea politicii de stat în domeniul selectării cadrelor în organele Procuraturii, evaluarea nivelului de pregătire și a capacităților profesionale ale procurorilor, corespunderii funcțiilor ocupate, respectării exigențelor profesionale în activitatea procurorilor.

În cadrul ședinței, prin vot secret, a fost ales președintele Colegiului de Calificare al Procurorilor. Astfel, în funcția dată a fost ales procurorul Viorel Morari, șef al Secției conducere a urmării penale în organele centrale ale Serviciului Vamal și Ministerului Afacerilor Interne din cadrul Procuraturii Generale. Noul președinte al CCP are 36 de ani și și-a început cariera în cadrul organelor Procuraturii în anul 2002, deținînd pe parcurs mai multe funcții în: Procuratura raionului Dondușeni, Procuratura Anticorupție și Procuratura Generală. Actualmente, deți-

ne gradul de calificare – consilier juridic de rangul II.

Din noua componentă a Colegiului de calificare al procurorilor fac parte: Viorel Morari, șef al Secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a PG; Igor Popa, procuror al sectorului Rîșcani municipiul Chișinău; Valeriu Bodean, procuror pentru misiuni speciale; Marcel Dimitraș, șef al Secției judiciară civilă a PG; Nicolai Geru, procurorul sectorului Centru municipiul Chișinău; Leonid Turculeț, procurorul raionului Cahul; Sergiu Gavajuc, șef al Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupție; Alexandru Rață, procurorul raionului Strășeni; Valentin Baidaus, procurorul raionului Leova; Adriana Eșanu, profesor titular în drept; Ion Căpățînă, profesor titular în drept.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Aspecte procedurale cu privire la violența în familie

Violența în familie constituie o problemă universală care afectează toate țările lumii, indiferent de nivelul lor de dezvoltare, și se răsfrânge asupra tuturor sferelor societății. Impactul social al acestui fenomen este extins, deoarece afectează nu numai victimele, dar vizează și persoanele care sînt martori în astfel de situații, precum și pe cele care cunosc cazuri de violență în familie.

Acest flagel antisocial poate afecta pe oricine, indiferent de religie, culoare sau statut social. Astfel, violența se poate întîlni atît în familiile bogate, cît și în cele sărace, în familiile monoparentale și în cele cu ambii părinți. Pot fi întîlnite forme de violență asupra femeii, bărbatului, persoanei vîrstnice, asupra copilului etc.

Termenul de violență provine de la latinescul *vis*, ceea ce în traducere înseamnă *forță*, deci – utilizarea forței pentru a demonstra superioritatea.

În majoritatea țărilor lumii, legislația privind protecția femeii, incriminarea partenerului agresor și adesea, supunerea lui la tratament psihoterapeutic, a început să fie elaborată și să funcționeze în jurul anilor '90.

Comunitatea internațională a recunoscut că violența în familie reprezintă un fenomen grav, prin care se încalcă direct drepturile fundamentale ale omului la viață, siguranță, libertate, demnitate, integritate fizică și psihică. Pornind de aici, au fost adoptate o serie de documente internaționale care recomandă statelor să ia toate măsurile de ordin politic, administrativ și financiar, ce se impun, pentru a preveni și combate fenomenul violenței domestice.

Statele nu fac deosebiri esențiale în ceea ce privește formele violenței în familie, însă din punct de vedere legislativ/procedural, acordă importanță în mod diferit acestui fenomen. Prin urmare, există țări care au reglementări speciale referitoare la violența în familie, cum ar fi Republica Moldova, România, dar sînt și țări care nu dispun de asemenea reglementări și nu fac deosebire între violența în familie și cea extrafamilială, legea lor națională tratîndu-le la fel.

Așadar, cadrul legislativ al Republicii Moldova în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie include: Constituția Republicii Moldova; Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale; Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr.45-XVI, din 01.03.2007; Legea privind drepturile copilului nr.338-XIII, din 15.12.1994; Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei

și bărbați nr.5-XVI, din 09.02.2006; Codul familiei; Codul penal; Codul de procedură civilă; Codul de procedură penală; Hotărîrea nr.129, din 22.02.2010, cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor de reabilitare a victimelor violenței în familie; Hotărîrea nr.1200, din 23.12.2010, pentru aprobarea standardelor minime de calitate privind serviciile sociale prestate victimelor violenței în familie; Hotărîrea nr.72, din 07.02.2012, cu privire la Consiliul coordonator interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Legislația Republicii Moldova se circumscrie cadrului legislativ generos inspirat și impus de tratatele, acordurile și convențiile internaționale privind problema în cauză, principalul act normativ fiind Legea nr.45-XVI, din 01.03.2007, cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie (în continuare Legea nr.45).

În definiția pe care o dă Legea nr.45-XVI, din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, în art.2, se stipulează: „*violență în familie* – orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alți membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum și contra proprietății comune sau personale”.

Mai mult decît atît, aceeași lege indică că prevenirea și combaterea violenței în familie fac parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importanță problemă de sănătate publică, ea fiind adoptată pentru consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației referitoare la familie, egalității de șanse între femei și bărbați în realizarea dreptului lor uman la viață fără violență (preambulul Legii nr.45, din 01.03.2007).

Potrivit prevederilor legale, autoritățile abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie sînt obligate să reacționeze prompt la orice sesizare și să informeze victimele despre drepturile lor. Legea identifică patru organe care trebuie să reacționeze la acte de violență și care sînt obligate să întreprindă măsuri de intervenție, printre acestea: organul afacerilor interne, instanțele de judecată, organul de asistență socială și de protecție a familiei și copilului,

autoritatea administrației publice locale.

În pofida acestui fapt, numărul real al cazurilor de violență în familie este mult mai mare decît cel indicat de organele de drept și mass-media. Și asta din considerentul că multe victime nu se prezintă la structurile abilitate și nu declară problema reală cu care se confruntă în acest sens. De asemenea, multe instituții nu califică faptele de violență în familie adecvat sau nu raportează organelor afacerilor interne aceste cazuri.

Conform legii, ulterior sesizărilor, aceste organe sînt obligate să întreprindă acțiunile necesare întru asigurarea protecției victimei. O măsură promptă de reacționare temporară ar fi ordonanța de protecție, emisă la cererea organelor sus-nominalizate și executată imediat în scopul asigurării securității victimei.

Legea nr.45 a fost primul act legislativ care stabilește în art.15 măsurile de protecție a victimelor contra agresorilor, pentru prima dată fiind introdusă în legislația națională noțiunea de *ordonanță de protecție* – instrumentul legal prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a victimei violenței în familie. Totodată, art.14 alin.(2) prevede că cererea depusă în instanță de judecată se examinează conform Codului de procedură civilă, Codului de procedură penală. În primii ani după adoptarea legii, existau impedimente formale de aplicare a acesteia, deoarece lipsea procedura examinării, situație care s-a schimbat după doi ani de la intrarea în vigoare a Legii nr.45, o dată cu adoptarea Legii nr.167, din 09.07.2010, intrată în vigoare la 03.09.2010.

Astfel, în Codul de procedură penală (în continuare C. proc. pen.) s-a introdus art.215/1 care reglementează măsurile de protecție aplicate victimelor violenței în familie în cursul procesului penal, iar Codul de procedură civilă (în continuare C. proc. civ.) a suferit modificări prin introducerea unui capitol nou – Capitolul XXX/1 ce vizează modul de aplicare a măsurilor de protecție în aceste cazuri. Totodată, ordonanța emisă în cursul procesului penal în ansamblu nu s-ar diferenția mult de ordonanța emisă în procedura civilă.

Potrivit mai multor sisteme de drept, un ordin de „protecție” sau de „restricție” constituie o măsură preventivă cu caracter temporar care urmărește protejarea provizorie a unei persoane împotriva oricărei vătămări, prin instituirea unei interdicții adresate alteia de a se apropia de aceasta, de casa sau locul de muncă ori de a o contacta prin orice mijloace. În caz de nerespectare, sînt prevăzute sancțiuni severe. Măsura poate

dobîndi caracter definitiv și poate fi extinsă pe o perioadă îndelungată de timp. În unele jurisdicții, aceasta se poate lua de către instanțele civile, pentru minori și familie, iar în altele este o măsură de drept penal. Deși nu încetează a genera controverse legate de eficiența practică, se apreciază totuși, că un asemenea mecanism întreprins este extrem de util în asigurarea unei protecții imediate victimei violenței în familie.

În același context, este important să delimităm situațiile cînd sînt aplicabile normele de procedură civilă, dar și cînd trebuie de implementat cele de procedură penală la aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie. În acest sens, accentuez că prevederile C. proc. pen. indică expres „în cursul procesului penal”, ceea ce urmează a fi interpretat prin prisma art.1 alin.(1) și anume: „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvîrșirea unei infracțiuni”. Cît privește prevederile C. proc. civ., acestea se aplică ori de cîte ori nu sîntem în prezența unui proces penal, dar nu este exclus ca după obținerea unei ordonanțe de protecție în ordine civilă, să se pornescă urmărirea penală împotriva agresorului. De asemenea, potrivit art.15 alin.(4) al Legii nr.45, aplicarea măsurilor de protecție nu împiedică inițierea procedurii de divorț, partajării averii comune, decăderii din drepturile părintești, luării copilului fără decădere din drepturile părintești și altor acțiuni prevăzute de legislația în vigoare.

În practică nu avem o opinie unitară cu privire la existența obiectului de cercetare a procesului penal în cazurile de violență în familie. Așadar, unii practicieni consideră că este vorba de existența unui proces penal care are ca obiect de cercetare pregătirea sau săvîrșirea unei fapte ce poate fi calificată ca infracțiune prevăzută de art.201/1 Cod penal, iar alții consideră că ar putea fi orice faptă penală, important este a stabili calitatea de membru al familiei conform art.133/1 Cod penal, pentru a fi aplicabil art.215/1 C. proc. pen. (măsuri de protecție aplicate victimelor violenței în familie) și nu art.215 C. proc. pen. (aplicarea măsurilor pentru asigurarea securității participanților la proces și a altor persoane).

Totodată, Codul de procedură penală nu conține prevederi speciale referitoare la efectuarea urmăririi

penale sau a cercetării judecătorești în cazurile de violență în familie, iar din prevederile art.276 alin.(1) putem deduce că pentru pornirea urmăririi penale nu este necesară plîngerea victimei.

După examinarea cererii de aplicare a măsurilor de protecție în ședința de judecată, în cazul admiterii acesteia, instanța de judecată stabilind circumstanțele situației și analizînd măsurile solicitate, va emite o ordonanță de protecție prin care va aplica agresorului una sau mai multe măsuri indicate expres de prevederile legale. În mare parte, măsurile de protecție specificate în art.318/4 alin.(2) C. proc. pen. sînt identice cu prevederile art.215/1 alin.(3) C. proc. pen. și prevederile art.15 alin.(1) al Legii nr.45.

În literatura de specialitate, acestea sînt împărțite în trei tipuri de limitări:

- *limitările patrimoniale* – obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor; obligarea, pînă la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima; obligarea de a plăti cheltuielile și daunele cauzate prin actele sale de violență, inclusiv cheltuielile medicale și cele de înlocuire sau reparare a bunurilor distruse sau deteriorate; limitarea dispunerii unilaterale de bunurile comune; interzicerea de a păstra și purta armă;

- *limitări ale interacțiunii între subiecții violenței în familie* – obligarea de a sta departe de locul aflării victimei; obligarea de a nu contacta victima, copiii acesteia, alte persoane dependente de ea; interzicerea de a vizita locul de muncă și de trai al victimei; stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

- *acțiuni cu caracter individual* – obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere dacă o asemenea acțiune este determinată de instanța de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau dispariția ei.

În cele din urmă, putem concludiona că, după cum a menționat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, problema violenței în familie nu este o chestiune privată sau de familie, așa cum este percepută de multe ori, ci este una de interes public, care implică acțiunea statului. Astfel, s-a introdus așa-numitul principiu al „*toleranței zero*”, adică măsurile de protecție care au drept finalitate descurajarea agresorului.

Veronica Jomiru-Niculică, magistrul în drept, absolventă a Institutului Național al Justiției

Avocatul parlamentar Anatolie Munteanu și viceministrul Sănătății

Mihai Ciocanu au discutat despre asigurarea respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie

Avocatul parlamentar Anatolie Munteanu și viceministrul Sănătății Mihai Ciocanu s-au întîlnit pentru a discuta despre asigurarea respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie.

Potrivit informației Centrului pentru Drepturile Omului (CpDOM), la întîlnire au mai participat expertul PNUD în domeniul sănătății și drepturilor omului pe lîngă Ministerul Sănătății, Arcadie Astrahan, și consultantul principal al avocatului parlamentar Olga Vacarciuc.

Așadar, în cadrul întrunirii au fost abordate un șir de probleme stringente ce țin de asigurarea respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie, aflate în subordinea Ministerului Sănătății. De asemenea, a avut loc un schimb de opinii referitoare la măsurile întreprinse de Instituția Medico-Sanitară

Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie din municipiul Chișinău în vederea executării recomandărilor avocaților parlamentari, care se includ în rapoartele privind vizitele efectuate în spitalele de psihiatrie.

Totodată, a fost discutată și problema consolidării serviciilor ombudsmanului în instituțiile de psihiatrie (mecanism independent de soluționare a plîngerilor) – acțiune prevăzută în Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2011-2014, care urmează a fi realizată în anul curent de către Ministerul Sănătății și Centrul pentru Drepturile Omului, se mai precizează în informația CpDOM.

Un alt subiect al discuției a vizat procedura de internare într-un spital de psihiatrie, expusă în articolul 490 din Codul de procedură penală. În opinia avocatului parlamentar

Anatolie Munteanu, aceasta generează situații de deținere ilegală a persoanelor internate în temeiul art.490 din Codul de procedură penală în Secția de psihiatrie pentru tratament prin constrîngere, cu supraveghere riguroasă a ÎMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie pînă la pronunțarea sentinței.

La finele întrunirii, participanții au convenit asupra susținerii reciproce în domeniul asigurării respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie, elaborării unor propuneri de revizuire a unor prevederi din Codul de procedură penală, astfel încît să fie asigurată plener legalitatea internării într-o instituție psihiatrică a persoanelor bolnave, în privința cărora se efectuează urmărirea penală și care se află în stare de arest.

Retrospectivă: Delegația Comisiei de la Veneția în vizită la Chișinău

Delegația Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) și a Oficiului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR) a efectuat, recent, o vizită de lucru în Republica Moldova.

Potrivit programului, membrii delegației, condusă de Thomas Markert, secretarul Comisiei de la Veneția, au avut întrevieri cu mai mulți oficiali moldoveni.

Astfel, în cadrul întâlnirii cu Igor Corman, președintele Parlamentului Republicii Moldova, șeful Legislativului a făcut o trecere în revistă a proiectelor de acte legislative adoptate de Parlament în vederea implementării reformelor de modernizare a țării. Igor Corman s-a referit la importanța schimbărilor structurale, în special, în sectorul justiției, astfel încât cetățenii să simtă rezultate concrete în urma reformelor implementate, potrivit Direcției Comunicare și Relații Publice a Parlamentului Republicii Moldova.

„Apreciam înalt cooperarea cu Consiliul Europei. Comisia de

la Veneția este un organism foarte important, iar noi am mizat întotdeauna pe o cooperare bună, ca să consultăm diferite subiecte de interes pentru Republica Moldova”, a relevat Igor Corman.

De asemenea, oficialii au discutat despre situația politică din țară, reforma electorală, agenda europeană a Republicii Moldova. Cu referire la modificarea Codului electoral, Igor Corman a declarat că discuții la acest subiect au avut loc și în trecut, fiind axate pe identificarea mecanismelor care ar permite o mai bună comunicare între aleșii poporului și cetățeni.

„Nu există în lume un sistem electoral perfect, fiecare țară își are propriul sistem. Noi ne dorim ca, în baza proiectului remis Comisiei de la Veneția, care nu a fost înregistrat în Parlament, să avem discuții și cu membrii Comisiei, pentru a se contura o poziție care să ducă la îmbunătățirea situației, ținând cont de standardele europene, democratice”, a subliniat președintele Parlamentului.

La rândul său, Secretarul Comi-

siei de la Veneția, Thomas Markert, a reiterat importanța bunelor relații

opiniile cu privire la reformele în domeniul justiției și cel electoral,

fost tot reforma sistemului electoral.

Făcînd referire la modificarea Codului electoral, N. Eșanu a subliniat că Republica Moldova își asumă angajamentul de a examina cu minuțiozitate raportul care va fi prezentat la sesiunea din martie a Comisiei de la Veneția, astfel încît legile adoptate să corespundă standardelor internaționale.

Secretarul Comisiei de la Veneția, Thomas Markert, a remarcat că dacă legea în cauză va fi promovată, atunci va fi nevoie de adaptarea

ei la legislația republicii. Vizita delegației Comisiei de la Veneția la Chișinău a avut loc în contextul reformelor de modernizare, inițiate de autorități.

Cor. DREPTUL

A fost creat Comitetul care va coordona implementarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și UE

Ministerul Justiției a creat un comitet responsabil pentru coordonarea implementării Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind programul de suport al reformei justiției (2011-2016), semnat la 14 iulie 2013.

Comitetul de coordonare este format din reprezentanți ai instituțiilor implicate direct în implementarea acțiunilor prevăzute în Acordul de finanțare, precum și reprezentanți ai Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova. Membrii Comitetului se vor întruni de cel puțin două ori pe an pentru a evalua progresul reformelor promovate în procesul de implementare a acordului.

neavoastră am colaborat anul trecut pentru îndeplinirea condiționalităților, astfel încît am beneficiat de prima tranșă în valoare de 15 milioane de euro (care a fost transferată Guvernului Republicii Moldova în noiembrie 2013). Același exercițiu urmează să-l facem și în acest an, pentru a putea beneficia de următoarele tranșe”, a precizat Sabina Cerbu.

Reprezentanții Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova au reiterat care este procedura de acordare a suportului bugetar din partea Uniunii Europene și care sînt condiționalitățile specifice pe care trebuie să le îndeplinească autoritățile responsabile, în fiecare an. „Dacă vor fi îndeplinite toate

În cadrul ședințelor, comitetul va identifica posibilele constrîngeri în raport cu respectarea condiționalităților în baza cărora se efectuează eliberarea tranșelor din suportul bugetar de către Comisia Europeană și va rezolva aceste constrîngeri în timp util. Totodată, va examina și aproba rapoartele de progres cu privire la îndeplinirea acestor condiționalități.

Imediat după constituirea Comitetului de Coordonare, a avut loc și prima ședință a acestuia, prezidată de viceministrul Justiției Sabina Cerbu. Potrivit viceministrului, Republica Moldova va primi suportul bugetar de 60 de milioane de euro din partea Uniunii Europene, doar dacă îndeplinește toate condiționalitățile stabilite de aceasta. „Cu mulți dintre reprezentanții instituțiilor dum-

condiționalitățile conform termenelor stabilite, atunci Republica Moldova va putea beneficia de o nouă tranșă, care poate fi transferată în a doua jumătate a acestui an”, a spus Victoria Neaga, reprezentant al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

În cadrul ședinței, reprezentanții Ministerului Justiției a prezentat un raport preliminar privind modul de implementare a acțiunilor prevăzute în Matricea de politici pentru anul 2013. Raportul va fi finalizat la mijlocul lunii martie, cînd vor fi încheiate toate acțiunile prevăzute și cînd urmează a fi efectuată o misiune de evaluare privind implementarea reformelor în domeniul justiției de către Comisia Europeană.

Ministerul Justiției

Republica Moldova, printre țările unde minorele devin mămici

Numărul nașterilor în rîndul adolescențelor a descrescut de 2,3 ori în ultimii 15 ani. Această descrescere însă, se atestă în mare parte din cauza micșorării numărului membrilor generațiilor de la sfîrșitul anilor 1990.

Cu toate acestea, R. Moldova se plasează în topul țărilor europene cu cei mai mari indici la acest capitol.

Potrivit unui studiu realizat de IDIS „Viitorul”, în anul 2010, cei mai mulți copii născuți de mame cu vîrsta de 15-19 ani, s-a înregistrat în România, Bulgaria, Georgia, Belarus, Letonia, Ucraina și R. Moldova. Cei mai puțini copii de la mame de această vîrstă s-au născut în Olanda, Germania, Finlanda, Spania, Estonia și Lituania.

„Sînt foarte mulți factori care influențează sănătatea reproductivă, pornind de la situația socio-economică a țării, pînă la atitudinea societății față de femeie, rolul ei în societate, dar mai ales, atitudinea femeii față de propria sănătate”, a spus autoarea studiului Diana Cheianu.

O altă problemă stringentă constituie și numărul sporit de întreruperi de sarcină. Potrivit studiului, avortul în R. Moldova este

răspîndit pe larg, chiar dacă numărul acestora s-a redus în ultimii ani de la peste 55 de mii în anul 1995 la circa 15 mii în anul 2012.

Pe parcursul ultimilor 12 ani, în R. Moldova s-au înregistrat 36-48 de avorturi la 100 de născuți vii.

„Mai mult decît atît, datele statistice relevă în jur de 10-20 de avorturi în ultimii ani la copiii în vîrstă de pînă la 15 ani. Chiar dacă numărul avorturilor în această grupă de vîrstă s-a diminuat începînd cu anul 2009, acesta, totuși, este îngrijorător. Ponderea avorturilor timpurii (sub 20 ani) a constituit 9,4 la sută în anul 2012, iar consecințele acestora asupra sănătății reproductive sînt mult mai grave la această vîrstă. Costul unui avort reprezintă doar o zecime din costul efectelor acestuia. Cu toate acestea, femeile din familii cu venituri reduse efectuează mai puține întreruperi de sarcină decît cele din familii cu venituri mai mari”, a precizat autoarea studiului.

Cît privește mortalitatea maternă, în 2010 R. Moldova s-a aflat pe primul loc în regiunea europeană. La fel de înaltă este și incidența mortalității infantile, precum și infertilitatea, care în țara noastră au cele mai mari valori în comparație cu Europa și spațiul ex-sovietic.

A fost creată o platformă de gestiune a datelor privind asistența externă acordată Republicii Moldova

Cancelaria de Stat a lansat o platformă de gestiune a datelor privind asistența externă acordată Republicii Moldova de către partenerii de dezvoltare. Astfel, cetățenii vor putea accesa pe platforma www.amp.gov.md o hartă interactivă pentru a afla unde și ce proiecte finanțate din fonduri externe au fost implementate în țara noastră.

Platforma mai oferă posibilitatea identificării proiectelor implementate în ultimii ani în Republica Moldova, în funcție de domeniu, localitate, donatori. Datele vor fi introduse periodic pe site de către autoritățile responsabile de implementarea proiectelor. Platforma a fost creată cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și al unei companii.

Victor Bodi, secretar general al Guvernului, a spus că Republica Moldova este una

dintre cele 20 de țări ale lumii în care există o astfel de platformă. „Aceasta ne dă posibilitatea să aflăm care sînt domeniile de intervenție, sectoarele care beneficiază cel mai mult de asistență. Platforma conține o hartă interactivă a Republicii Moldova”, a spus V.Bodi.

Nicola Harrington-Buhay, coordonator rezident al ONU și reprezentant permanent al PNUD în Republica Moldova, a declarat că este foarte important ca cetățenii să știe cîți bani au fost acordați Republicii Moldova de partenerii de dezvoltare, în ce sectoare a fost oferită asistența și unde urmează să mai fie acordați bani.

Din anul 2009 pînă în prezent, în Republica Moldova au fost implementate sau sînt în proces de derulare proiecte în valoare de 2,2 mld. de euro.

● La solicitarea cititorilor

Primirea deținuților în penitenciar

Temeiurile pentru primirea deținuților în penitenciare constituie întrunirea cumulativă a următoarelor acte: actul care constituie temeiul detenției și actul care confirmă identitatea deținutului. În cazul primirii unui deținut care se află în tranzit sau a unui deținut transferat dintr-o altă instituție penitenciară sau de la organul care a efectuat reținerea, este necesar de a fi prezentate, suplimentar la actele menționate mai sus, lista de însoțire și dosarul personal al deținutului respectiv, precum și dispoziția directorului general al Departamentului Instituțiilor Penitenciare privind transferul acestuia. Primirea deținuților în penitenciare se efectuează de către ofițerul de serviciu, colaboratorul serviciului evidență specială, colaboratorul unității medicale și șeful gărzii. Deținuții

consemnează anul, ziua, luna și ora la care persoana a fost primită în instituția penitenciară. Materialele dosarului personal, actele de identitate și documentația de evidență se păstrează în secția evidență specială a instituției penitenciare.

După precizarea datelor și stabilirea identității, deținuții sosiți în penitenciar sînt supuși percheziției complete, iar lucrurile lor se verifică. Percheziția se efectuează de către colaboratori de același sex cu persoana supusă percheziției. Rezultatele percheziției urmează a fi consemnate într-un proces verbal, semnat de colaboratorul care a întocmit actul respectiv și deținuții supus percheziției. În cazul refuzului deținutului de a semna procesul verbal, colaboratorul care l-a întocmit va face mențiunile respective în act. Procesul verbal ur-

conform raportului medicului sînt luate măsuri pentru transportarea acestuia în staționar. Despre constatările existenței leziunilor corporale la deținuții parveniți în penitenciar administrația instituției este obligată să înștiințeze în scris, în cel mai scurt termen, Departamentul Instituțiilor Penitenciare și organul teritorial al Procuraturii în circumscripția căruia este dislocat penitenciarul. În cazul parvenirii în penitenciar a deținutului în stare de ebrietate, acesta urmează a fi examinat de către medic. În urma examinării se întocmește un proces verbal, în care se indică observațiile stării clinice a deținutului și rezultatul probei Rapoport. În caz de necesitate, deținutului respectiv i se acordă ajutor medical cu izolarea acestuia. Modalitatea efectuării examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate este reglementată prin instrucțiunea aprobată de Departamentul Instituțiilor Penitenciare. La sosirea în penitenciar, deținuții sînt supuși obligatoriu unei tratări sanitare, în modul stabilit de normele sanitare-epidemiologice. Tratarea sanitară (tunsoarea, deparazitarea, baia) se efectuează de către efectivul serviciului regim și supraveghere, responsabili de executarea măsurii respective sînt ofițerul de serviciu, șeful de bloc și medicul de serviciu. După procedurile de primire, deținuții sînt plasați în carantină pe o perioadă de pînă la 15 zile, în decursul căreia aceștia sînt supuși examenului medical general în vederea determinării stării sănătății și a capacității de muncă, precum și prescrierii, după necesitate, a tratamentului individual. Carantina reprezintă un sector localizat, format din celule, părăsirea samavolnică a cărora este strict interzisă. Vizitarea deținuților aflați în carantină de către alte persoane deținute este interzisă.

Repartizarea și plasarea deținuților sosiți în penitenciar în celulele secției de carantină o efectuează ofițerul de serviciu, în coordonare cu șeful adjunct al penitenciarului și colaboratorii serviciului securitate, a minorilor – în coordonare cu serviciul educație, a bolnavilor – în coordonare cu serviciul medical, pe un termen de pînă la 15 zile. Pe perioada aflării în carantină, deținuților li se aduce la cunoștință, în limba de stat sau într-o limbă pe care aceștia o înțeleg, dispozițiile Codului penal referitoare la executarea pedepsei, Codului de executare, Legii privind accesul la informație, Statutul executării pedepsei de către condamnați, ordinelor emise în temeiul Codului de executare și Regulamentului de ordine interioară în penitenciarul respectiv, precum și modificările acestora. Deținuții sînt informați, contra semnătură, privind drepturile, obligațiile și interdicțiile lor, folosirea mijloacelor tehnice de pază, care pot pune în pericol viața sau sănătatea lor, cazurile și condițiile apli-

care se deplasează independent și cei care sosesc după încheierea programului de lucru sau în zilele de odihnă și sărbători sînt primiți de către ofițerul de serviciu, schimbul de serviciu și colaboratorul serviciului medical. Deținuții primiți de la escortă, în scopul asigurării izolării și prevenirii comiterii infracțiunilor sau altor delictelor în timpul perfectării documentației de evidență, se instalează în încăperi mixte (boxe), special amenajate, ale secției de primire, pe o durată ce nu depășește 24 ore. Deținuții bolnavi se cazează în încăperile de carantină ale secției medicale. La primirea deținuților, completul de primire verifică prezența și integritatea dosarelor personale (dosarele trebuie să fie cusute, iar paginile numerotate), a documentației corespunzătoare și identifică persoana prin confruntarea datelor declarate de deținut cu datele înscrise în actul care constituie temeiul detenției și actul ce confirmă identitatea acestuia. De asemenea, în timpul primirii deținuților completul verifică și apartenența deținuților la etapa respectivă. Deținutele de sex feminin pot fi însoțite de copiii care n-au împlinit vîrsta de 3 ani, constatată conform adevărîței de naștere a copiilor, iar în lipsa acestora – în baza dispoziției organelor de urmărire penală sau a instanței de judecată (judecătorului de instrucție) în procedura căruia se află cazul respectiv.

Primirea deținuților în penitenciar se înregistrează în Registrul de evidență a primirii deținuților, în care se

mează a fi prezentat șefului penitenciarului. Obiectele, articolele și lucrurile în asortimentul și cantitatea stabilită de prezentul Statut al executării pedepsei de către condamnați este lăsată la dispoziția deținuților. Bani, valorile mobiliare (titlurile de valoare), obiectele de valoare, decorațiile și documentele la ele se transmit în contabilitatea penitenciarului. Obiectele și substanțele excluse din circuitul civil vor fi ridicate și nu se vor restitui deținutului. Despre depistarea unor astfel de obiecte și substanțe administrația penitenciarului sesizează procurorul în termen de 48 de ore.

Concomitent cu percheziția, colaboratorul serviciului medical va verifica deținuții în vederea constatării existenței leziunilor corporale sau altor urme de violență, a existenței stării de ebrietate etc. Rezultatele examenului care conțin date privind starea lor psihică și somatică se înregistrează în fișa de consultații. În cazul constatării la deținut a leziunilor corporale, este necesar ca acesta să fie examinat de către medic, cu acordarea ajutorului medical necesar. În caz de necesitate, acesta se internează în secția medicală a penitenciarului. Dacă deținutul necesită tratament urgent în staționar, lui i se acordă ajutorul medical în măsura posibilităților și

cării forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc. În perioada aflării în carantină, reprezentanții serviciului de probațiune penitenciară realizează evaluarea psihosocială a personalității deținutului și întocmesc planul de executare a pedepsei privative de libertate, care include intervențiile coordonate ale administrației penitenciare în vederea reeducării și corijării condamnatului. Planul se întocmește individual pentru fiecare deținut, se anexează la dosarul personal al acestuia și fiecare colaborator al instituției penitenciare lucrează cu deținutul în baza acestui plan. La stabilirea planului de executare a pedepsei se iau în considerare și datele cuprinse în referatul prezențial de evaluare psihosocială a personalității deținutului, în cazul în care acesta a fost întocmit pînă la condamnarea persoanei. De asemenea, deținuții sînt avertizați că încălcarea modului stabilit de executare a pedepsei, regimului de detenție, măsurilor prevăzute în programul zilnic, pătrunderea în zonele cu acces limitat sau interzis, nerespectarea liniei de pază ș.a. implică răspunderea disciplinară, civilă sau penală, după caz. În plus, deținuții sînt instruiți, sub semnătură în registrele de evidență a instructajelor, în conformitate cu specificul penitenciarului, privind regulile antiincendiarie și securitate tehnică. Administrația penitenciarului, în termen de 15 zile de la primirea condamnatului, înștiințează instanța de judecată despre acest fapt, comunică soțului, uneia din rudele deținutului sau unei alte persoane, indicate de el, locul de detenție, cu indicarea adresei poștale și a cerințelor privind întrevederile, lista obiectelor și produselor alimentare de primă necesitate pe care aceștia le pot avea asupra lor, le pot primi în pachete sau le pot procura în magazinele penitenciarului, conform prevederilor Statutului executării pedepsei de către condamnați.

După primire, deținutului i se permite să comunice familiei, avocatului sau altei persoane locul unde este deținut și schimbarea acestuia. Comunicarea se efectuează în scris sau telefonic, în mod gratuit. Decizia privind plasarea, după eliberarea din carantină, a condamnatului în celula în care se va afla pe perioada regimului inițial de detenție, iar a preveniturii pe parcursul detenției, este dispusă de șeful penitenciarului, la propunerea serviciilor securitate, regim și supraveghere și medical. Decizia privind repartizarea ulterioară în celule, antrenarea persoanei la muncă și instruirea profesională este dispusă de șeful penitenciarului, la propunerea comisiei penitenciarului. La repartizare se iau în considerare particularitățile fiecărui individ: sexul, vîrsta, caracterul și gradul pericolului social al crimei săvîrșite, cazierul judiciar sau lipsa antecedentelor, personalitatea condamnatului, confesiunea acestuia etc.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Care este termenul stabilit pentru depunerea reclamațiilor în cazul depistării deficiențelor la produsele pentru care nu este stabilit termen de garanție?

Tatiana Guțuțui,
mun. Chișinău

Conform Regulilor de înlocuire a produselor nealimentare, elaborate prin Hotărârea Guvernului nr. 1465, din 08.12.2003, în baza Legii nr. 105-XV, din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, art.507), termenul stabilit pentru depunerea reclamațiilor privind deficiențele produselor pentru care nu este stabilit termen de garanție este de 30 zile de la data vînzării acestora. La produsele de sezon (încălțăminte, articole vestimentare, produse din blană etc.) procurate pînă la începerea sezonului respectiv, termenul de garanție se calculează de la începutul sezonului corespunzător, pentru perioada de iarnă de la 1 octombrie, pentru perioada de vară de la 1 aprilie.

Citații în judecată

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Evelina Marianciuc anunță, pentru data de 17.02.2014, ora 11.00, desfășurarea licitației publice privind vînzarea bunurilor mobile, ce aparțin cu drept de proprietate debitorului SRL „DecleGrup”, în temeiul documentului executoriu nr. 2e-1650/10, din 09.06. 2010, emis de Judecătoria Economică de Circumscripție în beneficiul SA CZOM, suma de 9644,81 lei.

Prețul inițial de vînzare a bunurilor mobile expuse la licitație constituie, după cum urmează: 2 rafturi metalice - 80 lei/buc; 10 plafoniere (svetilnici) - 40 lei/buc; 2 cabluri împachetate în val - 160 lei/buc; 6 țevi metalice de 15mm - 40 lei/buc; țevă metalică de 50mm - 56 lei; 2 țevi metalice de 25mm - 96 lei; 3 unghiuri metalice - 40 lei/buc; șteiler - 40 lei/buc; 5 profiluri metalice - 40 lei/buc; 12 șpilica anchernaia - 40 lei/buc; 1 val de sîrmă arsă pt legat -160 lei/buc; 9 suporturi pentru automate electrice - 60 lei/buc; 7 plăci de plastic pt protecția luminii electrice - 60 lei/buc; roată de la baraban pentru cablu din lenm - 120 lei; 2 plastine metalice pentru automate electrice - 40 lei/buc; motor electric de culoare galben - 800 lei; baraban pentru cablu mic - 120 lei; cablu electric - 240 lei; scară metalică - 240 lei; roată mare de la baraban - 120 lei; 2 roți mijlocii de la baraban - 80 lei; 2 roți mici de la baraban pentru cablu - 40 lei; calorifer metalic din țevă de 80mm de culoare albastră - 40 lei/buc; 5 construcții metalice din țevă de forma H - 80 lei/buc; 6 contoare electrice - 160 lei; perforator în cutie de plastic - 40 lei; ceainic electric mic - 16 lei; printer de tip vechi - 80 lei; 2 monitoare de tip vechi - 40 lei/buc.

Doritorii de a participa la licitație vor depune preventiv la contul special al Biroului executorului judecătoresc Marianciuc Evelina, nr. 225141950, cod fiscal - 43267010, codul băncii MOLDM2X319, deservit în BC „Moldincombank” SA, Fil. Onest, acontul de 5% din valoarea bunului și taxa de participare de 60 lei. Primirea cererilor de participare la licitație și a documentelor se încheie cu o zi înainte de data desfășurării licitației. Înregistrarea prezenței și primirea biletului de participare va începe la ora 09.00 și se va încheia la ora 09.50. Licitația va avea loc la biroul executorului judecătoresc Marianciuc Evelina, pe adresa: str. Bucuriei 12,,A”, bir. 108, mun. Chișinău.

Telefoane de contact: (022) 74-05-81, mob. 060384S90.

Executor judecătoresc Evelina Marianciuc

ANUNȚ

Executorul judecătoresc, Oxana Burlac, anunță licitația publică pentru data de 18 februarie 2014, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, nr. 34, bir. 207, privind vînzarea bunurilor imobile, ce aparțin cu drept de proprietate cet. Vezețiu Valentina, c/p - 0990203428106 și anume:

1. Teren extravilan cu suprafața de 0.0413 ha, situat: or. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, cu prețul de piață - 32 529 lei, prețul de vînzare la licitație - 26 023,20 lei;

2. Teren extravilan cu suprafața de 0.0168 ha, situat: or. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, cu prețul de piață - 12 383 lei, prețul de vînzare la licitație - 9906,40 lei.

Taxa de participare - 60 lei. Termenul limită de depunere a cererii de participare la licitație și a acontului de 5% din valoarea bunului - 17 februarie 2014. Licitator - Oxana Burlac.

Relații la tel: 022542066, mob. 069278102.

Executor judecătoresc Oxana Burlac

Citații în judecată

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vraglev Afanasii, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Taraclia, str. Ceapaev, nr. 352, pentru data de 12 februarie 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (or. Cahul, str. Ștefan cel Mare, nr. 30), în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea în fond a cauzei civile la cererea reclamantului Cooperativa de producție „Tvardița” în proces de insolvență privind încasarea datoriei conform contractului de credit.

Pîrîtului Vraglev Afanasii i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la cauză. În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a pîrîtului în instanță, cauza va fi examinată în lipsa lui.

Judecător

Vitalie Movilă

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Standart Grup” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. A. Șciusev, nr. 11/1, pentru data de 19 februarie 2014, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de: Mașnicov Boris, Mașnicov Elena, Sirochin Oleg, Sirochin Inga către „Standart Grup” SRL.

Judecător

Nadejda Mazur

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Butuc Tudor, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, apt. 4, pentru data de 17 februarie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 508), unde va avea loc examinarea cauzei civile depusă de Butuc Didina privind anularea încheierii executorului judecătoresc.

Judecător

Oleg Sternioală

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea pîrîtului Cristian (Foltea) Nelea și a intervenientului Cristian Constanța, domiciliat: com. Trușeni, satul Dumbrova, str. Mihail Boț, nr. 3, apt. 2, (mun. Chișinău, str. Podul Înalt, nr. 16, apt. 3, pentru data de 28 februarie 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 506) la cererea de chemare în judecată înaintată de Cristian Lidia și Rotaru Vera privind înlăturarea obstacolelor în folosința bunului imobil.

Judecător

Silvia Gîrbu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cazacu Valeriu, pentru data de 21 februarie 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă Canal” privind încasarea datoriei.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. (Ababii) Ceinac Angela, pentru data de 21 februarie 2014, ora 14.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă Canal” privind încasarea sumei.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-ilor: Poiata Tatiana, Poiata Doina, Poiata Cristina, în calitate de intervenienți accesorii, pentru data de 26 februarie 2014, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea OM „Creditativ” către Poiata Gheorghii, intervenienți accesorii: Poiata Tatiana, Poiata Doina, Poiata Cristina, executorul judecătoresc Parfentiev Liliana privind stabilirea cotelor-părți din imobil.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gangan Alexei, a.n. 23.01.1974, c/p – 0981303021713, domiciliat: mun. Chișinău, str. Matei Millo, nr. 27, pentru data de 28 februarie 2014, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Procuraturii r-n Șoldănești, Primăria satului Cușmirca privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Luiza Gafton

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Draguțan Vladimir, a.n. 25.10.1948, c/p – 0963007421244, domiciliat: mun. Chișinău, bdul Traian, nr. 8/1, apt. 36, pentru data de 4 martie 2014, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Claicnet Robert privind încasarea sumei.

Judecător

Luiza Gafton

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Costov Valerii, pentru data de 1 aprilie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea IMGFL-4, cu participarea SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător

Viorica Puica

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Glavan Elena, Tanasoglo Ivan, pentru data de 5 martie 2014, ora 14.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șarapanovschi Vasile privind încasarea prejudiciului cauzat.

Judecător

S. Daguța

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Marțunova Raisa Ivan, născută pe data de 27.04.1965, IDNP – 2000037013813, domiciliată: or. Fălești, str. Ștefan cel Mare, nr. 147, apt. 2, pentru data de 27 februarie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. I Mai, nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Verbovețchi Ivan privind obligarea de restituire a bunului.

Judecător

Valentin Trișnevschi

Judecătoria Ungheni solicită prezentarea cet-ilor: Ursu Vitalie și Ursu Elena, domiciliat: r-n Ungheni, or. Cornești, str. Ștefan cel Mare, nr. 114, adresa de contact: or. Bălți, str. V. Malinschi, nr. 20, apt. 20, pentru data de 25 februarie 2014, ora 11.30, la ședința de judecată (or. Ungheni, str. Națională, nr. 21, bir. 8) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea depusă de către ICS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Vasile Șchiopu

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Cogîlnicean Ion, Cogîlnicean Natalia, pentru data de 18 februarie 2014, ora 9.40, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrîți în cauza intentată de către Consiliul Local Susleni privind demolarea construcției neautorizate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Teut Andrei Denis, domiciliat: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 18 februarie 2014, ora 10.20, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către Teut Viorica Ilarion privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andrieș Maia, a.n. 12.05.1973, domiciliată: satul Voroteț, Orhei, pentru data de 20 februarie 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Andrieș Marin privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorelia Varaniță

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gandrabura Silvia, pentru data de 24 februarie 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către: Babin Anastasia, Gandrabura Serghei privind stabilirea cotei-părți ideale din apartament.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coțofană Igor, domiciliat: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 21 februarie 2014, ora 9.40, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către Coțofană Angela privind încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Brînză Aliona, cu ultimul domiciliu: satul Văratice, Rîșcani, pentru data de 27 februarie 2014, ora 15.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea: Coval Elena și Cebotari Vladislav privind încasarea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ecaterina Buzu

Judecătoria Criuleni solicită prezentarea cet-ilor: Stratulat Ion și Stratulat Oxana, domiciliat: satul Măgdăcești, Criuleni, pentru data de 13 februarie 2014, ora 15.30, la ședința de judecată (or. Criuleni, str. 31 August 1989, nr.70) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea înaintată de BC „ProCredit Bank” SA privind încasarea datoriei, depozitarea de bunurile gajate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Ciuntu

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Duruc Eduard, domiciliat: mun. Chișinău, str. N. Grădescu, nr. 6, apt. 20, pentru data de 17 martie 2014, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Duruc Diana privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Stelian Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tocareva Natalia, pentru data de 24 februarie 2014, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Vier Pavel către: Consiliul municipiului Chișinău, Tocarev Serghei, Tocarev Alexei, Morari Olga privind anularea actelor juridice.

Judecător

Ecaterina Silivestru

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor, la ședința din 23.01.2014, a anunțat concurs între procurori pentru suplینirea a 2 funcții vacante de procuror în Secția control al urmării penale din cadrul Direcției Control al Urmării Penale și Asistență Metodică a Procuraturii Generale.

Termen de aplicare – pînă la 24.02.2014 inclusiv.
Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Dosarul nr. 2-1276/14

**HOTĂRÎRE
În numele Legii
DISPOZITIVUL**

20 ianuarie 2014

Judecătoria Centru mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președinte de ședință D. Chistol

Grefier Ludmila Haruța

Cu participarea reclamantului.

A examinat în ședința de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Leca Vasile către Leca Veronica privind desfacerea căsătoriei.

În conformitate cu art.236-242 CPC al RM, instanța de judecată

HOTĂRĂȘTE:

A desface căsătoria înregistrată pe data de 29 februarie 2008, cu nr. 106 la Oficiul Stării Civile, sect. Rîșcani, mun. Chișinău între Leca Vasile și Leca (Ianco) Veronica.

La eliberarea adeverinței de desfacere a căsătoriei a încasa taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 200 (două sute) lei de la Leca Vasile, iar Leca Veronica să fie scutită de achitarea taxei de stat.

Hotărîrea cu drept de apel în termen de 30 de zile la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriai Centru mun. Chișinău.

Președintele ședinței

Djeta Chistol

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Marișcenco Oxana, pentru data de 17 februarie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Gonciaruc Dmitrii privind recuperarea prejudiciului material și moral.

Judecător

Ina Dutca

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guțu Ion, domiciliat: mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu-Bodoni, nr. 11, apt. 35, pentru data de 21 februarie 2014, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Gamurari Boris privind încasarea împrumutului.

Judecător

Galina Moscalciuc

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Evelina Marianciuc, anunță licitația publică pentru data de 17 februarie 2014, ora 10.00, privind vânzarea bunurilor mobile, ce aparțin cu drept de proprietate debitorului SRL „Combo” în temeiul documentului executoriu nr. 2e-236/12, din 04.05.2012, emis de Judecătoria Economică de Circumscripție în beneficiul SRL „Blando Auto” în sumă de 31 942 lei.

Prețul inițial de vânzare a bunurilor mobile expuse la licitație constituie, după cum urmează: stand din metal cu 6 rafturi - 240 lei; stand dublu din metal cu 6 rafturi - 240 lei; masă de birou cu rafturi de culoare gri - 160 lei; masă de culoare gri cu 3 picioare - 120 lei; raft din 2 dispărțituri - 160 lei; calculator Samsung, (monitor Syng Master, 2 tastaturi, bloc de sistem) - 400 lei; Dulap Vitrină - 240 lei; masă de birou de culoare gri pentru anticameră - 320 lei; condițoner Fugji AIR Electric - 640 lei; 7 valuri de Ghermetic - 20 lei/buc; căști 3M 1310 - 40 lei; respirator 3M 06920 - 20 lei; 2 cutii de adeziv - 20 lei/buc; stend din metal cu 5 rafturi - 240 lei; 2 stenduri din metal cu 6 rafturi - 240 lei/buc.

Doritorii de a participa la licitație vor depune în prealabil la contul special al Biroului executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, contul nr. 225141950, cod fiscal - 43267010, codul băncii MOLDM2X319, deservit în BC „Moldincombank” SA Fil. Onest, accontul de 5% din valoarea bunurilor și taxa de participare de 60 lei. Depunerea cererilor de participare la licitație și a documentelor se încheie cu o (una) zi înainte de data desfășurării licitației. Înregistrarea prezenței și primirea biletului de participare va începe la 17 februarie 2014, ora 09.00 și se va încheia la ora 09.50. Licitația va avea loc la Biroul executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, pe adresa: str. Bucuriei, nr. 12 „A”, bir. 108, mun. Chișinău.

Telefoane de contact: (022)74-05-81, mob. 060384890.

Executor judecătoresc

Evelina Marianciuc

Consiliul Superior al Magistraturii exprimă profunde condoleanțe doamnei Tamara Boubătrîn, judecător la Judecătoria Glodeni, în legătură cu trecerea în neființă a soțului său Serghei Boubătrîn.

Sîntem alături de Dumneavoastră, stimată doamnă Tamara Boubătrîn, în aceste zile de grea cumpănă și împărtășim durerea irecuperabile pierderi.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Din numele colectivului Consiliului Superior al Magistraturii,

**Președintele interimar al
Consiliului Superior al Magistraturii,
Dumitru Visternicean**

Aniversări

Petru COCITOV,
judecător, Soroca

Mult stimat domnule Petru Cocitov,
Un oaspete cu totul și cu totul special v-a bătut zilele acestea la ușă, aducându-vă în dar cunună împlinirilor și speranțelor – jubileul de 50 de ani.

Grație abnegației în muncă, responsabilității și comportamentului exemplar de care ați dat dovadă în îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor ce v-au fost încredințate, sîntem convinși că rămîneți pentru discipolii dumneavoastră un exemplu demn de urmat.

Domnule Petru Cocitov, acum, mai mult decît oricînd, avem oportunitatea să vă adresăm sublimе cuvinte de felicitare pentru tot ceea ce reprezentați.

Vă dorim ca sănătatea, prosperitatea, bunăstarea, armonia sufletească să vă întregescă fiecare clipă din viață. Noi realizări și succese remarcabile.

La Mulți Ani!

***

Recent, și-au aniversat ziua de naștere: **Alexandru Burian**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de Drept, USM; **Andrei Rogac**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Natalia Plugari**, judecător, JCC; **Steliana Iorgov**, judecător, Rîșcani municipiul Chișinău; **Mariana Pitic**, judecător, Centru; **Tatiana Avasiloiu**, judecător, Căușeni; **Elena Carpenco**, judecător, Ceadr-Lunga; **Ion Gonciaruc**, judecător, Florești; **Sergiu Godorogea**, judecător, Rîșcani; **Ion Malanciuc**, judecător, Dubăsari.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregescă deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Patru reguli pentru a scăpa de kilogramele în exces

Una dintre cele mai renumite metode de reducere a greutateii corporale a fost descoperită acum mai bine de o sută de ani de către americanul Horace Fletcher. Confruntat cu obezitatea, îmbătrînirea prematură, oboseala cronică și numeroase alte probleme de sănătate, Fletcher a pus în aplicare o serie de principii simple care l-au ajutat să scape definitiv de simptomele supărătoare și de excesul ponderal, după un tratament de numai cinci luni.

Cele 4 reguli simple pe care el le-a aplicat fac și astăzi obiectul a ceea ce se numește „fletcherism”:

1. Mestecați hrana foarte bine, pînă cînd ea capătă o consistență semilichidă, asemănătoare cu a laptelui și înghițirea ei survine astfel de la sine.

2. Nu mîncăți niciodată fără să vă fie foame.

3. Savurați mîncarea cu multă atenție și bucurie. Trebuie să simțiți cît mai multe dintre nuanțegustative ale alimentelor consumate.

4. Nu mîncăți niciodată atunci cînd sînteți obosiți, supărați sau îngrijorați, iar în timpul mesei refuzați să vă gîndiți sau să discutați despre subiecte neplăcute.

Mierea proaspătă – detoxifiant și reglator ponderal

Consumul de miere proaspătă (nezaharisită) este un excelent remediu în tratamentul obezității. Acest aliment valoros mobilizează surplusul de grăsime din corp și îl transformă în energie care poate fi utilizată de către organism. Pentru a beneficia de aceste efecte este suficient să utilizăm o doză de o jumătate de lingură de miere proaspătă (de salcîm sau polifloră) care se administrează zilnic pe stomacul gol, împreună cu puțină apă caldă. Se menține această doză de miere pentru 10 zile, apoi se face pauză de 6-7 zile.

„Cura cu miere de albine” nu trebuie să constituie obiectul exceselor și nu este recomandată persoanelor predispuse sau care suferă de diabet.

O altă variantă foarte agreabilă de cură include două remedii puternice care generează slăbire într-un mod uniform: mierea și lămîile. O variantă excelentă mai ales pentru perioada de vară, mierea și lămîile se combină cu puțină apă pentru a prepara o limonadă

delicioasă. Dacă dorim ca efectele de normalizare a greutateii să fie foarte rapide, vom proceda astfel: pentru o porție de limonadă folosim jumătate de linguriță de miere, sucul unei jumătăți de lămîie și 300 ml de apă. Doza zilnică este de 6-7 pahare pe zi. Putem face astfel ca o zi pe săptămînă să nu consumăm nimic altceva decît limonadă, vom remarca faptul că pentru acest interval (o zi) apetitul nu este perturbat și nu ne vom simți slabiți. Revenirea la alimentația normală se va face treptat, folosind mai ales legume și fructe proaspete.

Alimente contra obezității la îndemîna oricui

Sucul de lămîie este cel mai eficient

atunci cînd realizăm o cură cu lămîi. Substanțele din sucul proaspăt extras elimină masiv toxinele și au un efect de fluidificare și „ardere” a grăsimilor. Se începe cu sucul unei lămîi în prima zi și se crește zilnic cu sucul încă a unei lămîi pînă se ajunge după zece zile la 10 lămîi, după care se bea în scădere sucul de la 9 lămîi, apoi 8, 7 etc. Sucul se bea cu apă plată – o anumită cantitate de suc amestecăm cu apă de 5-7 ori mai mult.

În acest caz, nu se adaugă miere și se bea înainte de mese sau pe stomacul gol. Cei cu anemie gravă vor face o cură mai blîndă, ajungînd doar la 4 lămîi pe zi și menținînd acest plafon timp de 6 zile.

Pe parcursul acestei cure apetitul se reglează de la sine, „efortul” de a slăbi scăzînd considerabil. Totodată, multe dintre tulburările asociate obezității sînt foarte mult diminuate sau chiar eliminate, în special celulita, varicele, arterita, flebitele și tromboflebita.

Varza este considerată un remediu eficient contra obezității fiind, totodată, un

aliment ce previne cancerul. Conform ultimelor cercetări, varza conține un compus specific care stopează conversia carbohidraților și a altor zaharuri în grăsimi.

În timp ce 100 de grame de boabe de grîu conțin 240 de kilocalorii, aceeași cantitate de varză proaspătă nu conține mai mult de 27, făcînd ca acest aliment să aducă un maxim de principii vii, cu un minim de energie calorică. Salata preparată din varză proaspătă, cu sare, zeamă de lămîie și puțin ulei de măsline este savuroasă și în același timp terapeutică. Pentru reducerea greutateii corporale specialiștii recomandă ca varza să fie consumată astfel de cel puțin 3-4 ori pe săptămînă.

Studiu: Bananele sînt pline de E-uri

Toate mîncărurile sînt făcute din substanțe chimice, indiferent că apar din natură sau sînt făcute în laborator. Profesorul australian de chimie James Kennedy vrea să combată mitul conform căruia chimicalele sînt dăunătoare. El a creat etichete cu ingrediente pentru produsele naturale, precum bananele.

„Fiind profesor de chimie, vreau să înlătur teama pe care o au mulți oameni față de chimicale și să demonstrez că natura creează compuși chimici, mecanisme și structuri mult mai complicate și impredictibile decît orice este produs în laborator”, a scris Kennedy pe blogul său.

Ce conține o banană naturală:

Apă (75%);

Îndulcitori (12%) (glucoză - 48%, fructoză - 40%, zaharoză - 2%, maltoză - 1%, amidon - 5%);

Fibre (3%) (E460, E461, E462, E464, E466, E467);

Aminoacizi (acid glutamic - 19%, acid aspartic - 16%, histidină - 11%, leucină - 7%, lizină - 5%, fenilalanină - 4%, arginină - 4%, valină - 4%, alanină - 4%, serină - 4%, glicină - 3%, teronină - 3%, isoleucină - 3%, prolină - 3%, triptofan - 1%, cistină - 1%, tirozină - 1%, metonină - 1%);

Acizi grași (acid palmitic - 30%, omega 6 – acid linoleic - 14%, omega 3 – acid linoleic - 8%, acid oleic - 7%, acid palmitoleic - 3%, acid stearic - 2%, acid lauric - 1%, acid miristic - 1%, acid capric - 1%, cenușă - 1%, fitosteroli - E515, acid oxalic, E300, E306 - tocoferol, filoquinonă, tiamină);

Coloranți (galben-portocaliu - E101 riboflavină, galben-maroni - E160a);

Arome (hexanoat etilic, butanoat etilic, acetat pentil), E1510, agent natural de maturație (gaz etan).

Caleidoscop

Un cățel își așteaptă de cinci ani stăpînul la locul morții

Orașul bolivian Cochabamba este martorul unei lecții de loialitate și perseverență oferite de un cățel, care de cinci ani își așteaptă la un colț de stradă stăpînul ce a murit acolo în urma unui accident.

I se spune Hachi, Huachi sau Huachito, după numele cîinelui din filmul „Hachiko”, povestea sa fiind izbitor

de asemănătoare. Stăpînul lui Hachiko, un profesor de inginerie agronomă la Universitatea din Tokyo, a murit în anul 1925 în urma unei hemoragii cerebrale, dar cățelul a venit în fiecare zi la gară, timp de nouă ani, pentru a-l aștepta la ora la care sosea trenul cu care făcea naveta.

Stăpînul cățelului din Bolivia era un student care mergea în fiecare zi la facultate

cu motocicletă și el îl urma. Dar, într-o zi a fost victima coliziunii cu un taxi și a decedat în drum spre spital. De atunci, cățelul trece în fiecare zi pe acolo și cînd ajunge la intersecția unde a avut loc accidentul, începe să plîngă, povestesc localnicii care îl îndrăgesc și îi aduc de mîncare, la fel cum făceau și japonezii cu Hachiko.

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52.
Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d
222472202641.

BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se
restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 6/sp